

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at fremlægge et konkret forslag til etablering af en uddannelsesinstitution i Tasiilaq. Uddannelsesinstitutionen skal være bredt funderet og tilbyde forskellige uddannelsesretninger samt fungere som et center for opbygning og udvikling af kompetencer. Forslaget skal fremlægges under FM2027.

(Medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit)

1. Behandling

På vegne af Naleraq takker vi Inuit Ataqatigiits medlem af Inatsisartut Nivi Rosing for hendes vigtige forslag.

Det fremsatte punkt har et klart overordnet budskab:

Østgrønland har brug for udvikling.

Unge og borgere ønsker muligheder. Det er rigtigt, derfor vil Naleraq gerne sige, at det i dag er vigtigt for Grønland at udvide uddannelsesmulighederne i Tasiilaq og Østgrønland. Alle unge i Grønland bør have lige muligheder uanset hvor de bor, og derfor lægger vi fra Naleraq politiker vægt på, at hele kysten bliver inddraget i udviklingen af vores store land.

I dag ligger de fleste uddannelsesinstitutioner i Vestgrønland, og derfor må mange unge fra Østgrønland forlade hjem og familie i deres ungdom for at komme videre med en uddannelse. Det er en byrde for de unge og fører til frafald og tilbagevenden.

Derfor vil vi fra Naleraq gerne sige, at det er nødvendigt og mere hensigtsmæssigt at arbejde for etablering af en uddannelsesinstitution i Tasiilaq end flere undersøgelser eller rapporter.

Det er ikke første gang, at dette forslag bliver fremsat. Inuit Ataqatigiit har gentagne gange rejst lignende spørgsmål i tidligere valgperioder og endda foreslået efterskoler, men de er desværre aldrig blevet gennemført, og jeg kan huske, at forslagene blev ændret til undersøgelser eller rapporter for derefter at blive forsømt eller glemt.

I årevis har vi set, at disse forslag ikke er blevet gennemført, selv om det parti, der fremsatte dem, i mange år var i Naalakkersuisut. Til sidst undrede vi os over, hvorfor de ikke er blevet gennemført og blot er blevet afledt af en undersøgelsesrapport, når vi vidste, at Tasiilaq havde problemer med skolen.

Men når vi ser på Naalakkersuisuts svar, er der noget overraskende.

Selvom Naalakkersuisut selv er klar over behovet for flere uddannelsesmuligheder i Østgrønland, så vælger de altid at lave en analyserapport, ikke et implementeringsprojekt, og det virker som om de ikke har nogen vilje til at gøre noget konkret. Og Naleraq sætter spørgsmålstejn ved, om dette forslag er på rette vej.

Det undrer Naleraq, for på flere møder er det blevet sagt, at Naalakkersuisut har en fælles strategi og taler sammen, men alligevel er dette meget nødvendige forslag fra koalitionen blevet omdirigeret til en rapport. Derfor har vi lagt mærke til, at der ofte ikke synes at være nogen fælles front i Østgrønland.

Fra Naleraq må vi sige at vi er skuffede over at forslaget igen bliver omdirigeret til en undersøgelse, og at koalitionen igen blot accepterer flere undersøgelser.

Vi mener, at det er vigtigt at etablere en uddannelsesinstitution i Tasiilaq og at udvide uddannelsesmulighederne i Østgrønland. Det foreslåede projekt har været på dagsordenen i flere valgperioder, behovet er kendt, og befolkningens ønsker er kendt.

Hvorfor er der så ingen handling, og hvorfor ønskes der flere undersøgelser eller rapporter der aldrig bliver til noget?

Borgerne og de unge i Østgrønland har fået løfter i alt for mange år, men ikke er blevet gjort mere, vil Naalakkersuisut nu igen forsøge at udskyde problemet med en ny rapport og en ny analyse?

Behovet for en skole i Tasiilaq er ikke nyt. Unge fra Østgrønland må forlade deres familier og tage til resten af kysten for at få en uddannelse, og der er mange, som dropper ud eller aldrig begynder på en uddannelse. Det ved vi alle sammen, så det er vigtigt, at der etableres en skole i Østgrønland.

Der træffes alt for mange beslutninger om undersøgelser, rapporter og etablering af ekspertgrupper, uden at disse undersøgelser bliver realiseret, derfor er Naleraq bekymret for om man igen bare vil parkere dette forslag med endnu en undersøgelse. Disse undersøgelser forsinker udviklingen af Østgrønland, da de aldrig bliver realiseret.

Vi er enige om, at beslutninger skal baseres på fakta. Men analyser må ikke erstatte politisk vilje, især ikke i sagen om uddannelsesinstitutionen i Tasiilaq. Fra Naleraq vil vi sige, at det endnu engang viser Naalakkersuisuts manglende beslutningsevne og manglende vilje til at

udvikle Østgrønland. Endnu en gang er ventetiden for rapporter nedslående for befolkningen. Det er ikke tilfredsstillende.

Hvis Naalakkersuisut skal foretage en behovsanalyse, bør den indeholde en klar handlingsplan og derfor omfatte følgende:

Hvilke uddannelsesinstitutioner kan der etableres?

Hvor der er muligheder for at samarbejde med eksisterende institutioner, Finansieringsmuligheder.

Og slutteligt en tidsplan for etablering.

For i flere år har borgerne i Tasiilaq været trætte af at høre tomme flotte ord om forholdene, de er trætte af at blive bedraget, de er trætte af at der ikke bliver gjort noget ved dem, så for at komme på rette vej er det naturligvis nødvendigt med en konkretisering, som man længe har vidst var nødvendig.

Det er ikke kun et spørgsmål om uddannelse, men også om at udvikle hele landet mere ligeligt.

Vi kan derfor forstå, at befolkningen i Østgrønland har brug for positive udmeldinger og ikke nye rapporter og undersøgelser. De behøver ikke blot at høre om yderligere undersøgelser, der vil blive gentaget.

De unge i Tasiilaq havde brug for muligheder der er tættere på deres hjemland og kultur.

Hvis vi virkelig ønsker at alle unge i landet skal have lige muligheder, må vi modigt investere i deres fremtid.

Derfor bør Naalakkersuisut gøre mere, for vi har i mange år vidst, at der er behov i Østgrønland, det er blevet talt om, og nu skal det realiseres, for det vil være med til at løfte og gavne Grønland i fremtiden.

Det skal ikke forsinkes med flere rapporter/undersøgelser.

Mangel på uddannelsesmuligheder i Østgrønland og især i Tasiilaq betyder, at mange unge ikke kommer videre efter folkeskolen. Det har en direkte indvirkning på arbejdsløsheden, fraflytningen og manglen på muligheder i samfundet. Samlet set er der altså dårligere uddannelsesmuligheder for de unge i Tasiilaq end i resten af landet. Manglen på uddannelsessteder betyder, at mange unge lever et liv uden uddannelse, hvilket alt for ofte er blevet forsømt politisk.

I årenes løb er udviklingen i Ittoqqortoormiit i Østgrønland og Tasiilaq-området i Østgrønland blevet forsømt, og det må der gøres noget ved.

Naleraq mener, at en mere lige udvikling på hele kysten er absolut nødvendig og bør være en mulighed i Østgrønland.

Alle i landet bør have lige muligheder.

Østgrønlænderne har ikke brug for flere rapporter, men muligheder.

Naleraq støtter derfor forslaget og beklager, at Naalakkersuisut vil foretage en ny undersøgelse af muligheden for at etablere uddannelsesinstitutioner i Tasiilaq. Vi finder det også beklageligt, at Inuit Ataqatigiit blot har fremlagt et forslag om at gennemføre en ny undersøgelse, mens de øvrige partier ikke har deltaget i den.

Tak